

Broj: 10-05-13556/18
Sarajevo, 16.04.2018.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
-Služba za skupštinske poslove-

PREDMET : Odgovor na zastupničku inicijativu

Zastupnica Bibija Kerla na 40. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 04.04.2018. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, pokrenula je **zastupničku inicijativu** „za izmještanje programa metadonske terapije iz Centra u ulici Omera Stupca br.6”.

U vezi sa postavljenom zastupničkom inicijativom dostavljamo slijedeći:

ODGOVOR

Ministarstvo zdravstva se za navedenu problematiku obratilo Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, ustanovi u okviru koje se nalazi Savjetovalište za Program metadonske terapije. U svom odgovoru Zavod se izjasnio da do sada nemaju saznanja o ugrožavanju sigurnosti građana ove mjesne zajednice, niti da su pacijenti bili počinioci krivičnih djela u proteklom periodu. Takođe su naglasili da je, prema izvještaju MUP KS, PU Centar, na lokalitetu MZ Crni Vrh značajno smanjena stopa kriminaliteta otkada je otvoreno Savjetovalište i Metadonski program.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je, u saradnji sa Općinom Centar, pokrenulo aktivnosti na iznalaženju još jednog prostora, ali obzirom da nije dobro da se Metadonski program provodi samo na lokalitetu jedne općine, već radimo na iznalaženju još jednog prostora na lokalitetu Općine Novi grad.

Prilog:

Odgovor JU Zavod za bolesti ovisnosti KS

JU Zavod za bolesti ovisnosti
Kantona Sarajevo

Sarajevo, 14.05.2018

Broj protokola: 0202-399 /18

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KS

Bosna i Hercegovina
Federacije Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIMLJE	15-05-2018		
Organizacija		Način prijave	Broj priloga
10			

**Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu Bibije Kerle od 19.04.2018.,
vezano „za izmještanje programa metadonske terapije iz Centra u ulici
Omera Stupca br. 6“**

Poštovana ministrice Ademaj,

Nemalo smo iznenađeni zastupničkom inicijativom uvažene zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo, gđe Kerla Bibije, koja je pod pritiskom građana MZ Crni Vrh postavila pitanje „izmještanja programa metadonske terapije“, a da predhodno nije istražila istinitost navoda iz peticije koju su građani pokrenuli, odnosno, nije obišla sporni objekat i sama se uvjerila da li su ti prigovori tačni.

Takvo nešto nisu učinili ni sami građani, a što je u tekstu niže i navedeno.

Ne možemo a da se ne zapitamo da li ovo neadekvatno i nekritično sagledavanje važnosti programa supstitucijske terapije od strane lokalne zajednice, ima uporište u stvarnim pritužbama ili se ipak radi o neznanju i predrasudama o ovisnicima, koji se na ovaj način dodatno stigmatiziraju i diskriminiraju?

Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo je javna zdravstvena ustanova koja postoji od 1977.g. i sa uspjehom provodi programe prevencije, liječenja i rehabilitacije ovisnika o alkoholu i drugim psihoaktivnim supstancama. Čak i u vrijeme agresije na BiH, kada smo doživjeli protjerivanje sa matičnog lokaliteta u Jagomiru, Zavod nije prekidao kontinuitet svog rada, što valjda lokalna zajednica treba prepoznati kao kvalitet.

A najmanje što očekujemo jeste osuda.

Program supstitucijske terapije je međunarodno priznat program liječenja ovisnika s ciljem smanjenja šteta kako za samog ovisnika, tako i za njegovu porodicu i lokalnu zajednicu. Ovim programom se značajno reducira zloupotreba psihoaktivnih supstanci (za više od 70%) i kriminogeno ponašanje (za više od 50%), a poboljšava zaposlenost i kvalitet života ovisnika.

Bolesti ovisnosti ili „Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja izazvani upotrebom psihoaktivnih supstanci“, svrstani su u Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB- 10) Svjetske zdravstvene organizacije, ravnopravno sa ostalim psihičkim poremećajima.

Građani mjesne zajednice „Crni Vrh“ su „protestovali“ čak prvog dana nakon otvaranja Savjetovaništa sa Programom metadonske terapije, maja 2002. godine i čine to u kontinuitetu više od 15 godina, putem raznih institucija, ali se NIKADA nisu zvanično obratili Zavodu, što bi bilo civilizirano, obzirom da se naša ustanova nalazi na lokaciji navedene mjesne zajednice.

Ovdje je važno naglasiti da više od 100 pacijenata koji su uključeni u Metadonski program, živi upravo na području općine Centar, pa se postavlja pitanje protiv koga to građani ove mjesne zajednice pišu peticiju?

Također, prema izvještajima MUP KS, PU Centar iz proteklih godina, koji su vezani za sigurnosnu situaciju, na lokalitetu MZ Crni Vrh, značajno je smanjena stopa kriminaliteta otkada je otvoreno naše savjetovanište i Metadonski program, pa molimo uvaženu zastupnicu Kerlu da ove navode svakako provjeri i službenim putem.

Navodi iz peticije o prisustvu „velike količine medicinskog otpada, bočica sa urinom, raznih tableta i nekih drugih hemijskih smjesa, pa čak i šprica...“ i drugi navodi su posve neargumentovani, budući da osoblje Zavoda veoma brine o higijeni prostora, unutar i oko objekta, a od 2004. godine, imamo ugovor o pružanju usluga fizičke zaštite od strane jedne zaštitarske agencije koja vrši 24h nadzor nad objektom s ciljem preveniranja rizika i postizanja najveće moguće zaštite i sigurnosti svih aktera, uključujući i građane mjesne zajednice.

Objekat ispunjava kriterije za djelatnost kojom se Zavod bavi, odnosno ima na raspolaganju oko 150 m² prostora koji odgovara standardima za obavljanje specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite. Obzirom da smo pri kraju procesa uvođenja akreditacijskih standarda za ustanovu, već u junu očekujemo posjetu komisije za vanjsku ocjenu Agencije za kvalitet i sigurnost (AKAZ), nakon čega ćemo biti akreditovana zdravstvena ustanova.

Stoga se čini nelogična ocjena građana o stanju objekta, pogotovo što nikada u njega nisu ni zavirili.

Poznate su vam, vjerujem, dimenzije šteta nastalih poslije rata u svim oblastima života i rada, a posebno na planu zdravlja građana, koje je, kada govorimo o oblasti ovisnosti, direktna posljedica narkokriminala i nedozvoljene trgovine narkoticima, čije su žrtve naša djeca, adolescenti i mladi ljudi, građani grada Sarajeva.

Organizovanim i stručnim liječenjem bolesnika ovisnika, preveniraju se razne štete koje neliječeni ovisnici prave, a time se upravo i postiže sigurnost građana u lokalnoj zajednici.

Obzirom na objektivnu preopterećenost ove službe u objektu na Crnom Vrh i velike dnevne frekventnosti ljudi, i sami više godina pokušavamo da dobijemo još jedan prostor na teritoriji općine Novi Grad, te rasteretimo postojeći punkt.

Program OST se ne može prebaciti u objekat u Jagomiru, jer je to protivno konceptu „Mentalnog zdravlja u zajednici“ koji za sve vanbolničke programe liječenja, predviđa obezbjeđivanje zdravstvene usluge što bliže mjestu stanovanja (kao što su ambulante porodične/obiteljske medicine ili centri za mentalno zdravlje), a što je praksa kako u susjednim zemljama tako i u drugim zemljama Europe.

Stoga smo mišljenja da u budućnosti treba napraviti mrežu ovih službi, kako bi svima bila omogućena zdravstvena usluga prema mjestu gdje ovisnici žive, a ne centralizovani model, koji dekomodira kako same pacijente tako i osoblje Zavoda.

Zbog svega gore navedenog, zbog 60 zaposlenika koji predano obavljaju svoj posao, zbog desetina hiljada bolesnih kojima smo pružili i pružamo pomoć, zbog njihovih porodica

kojima pomazemo da lakše savladaju pakao kroz koji prolaze, te u ime stotine hiljada građana koji nam daju podršku, **izražavamo naš protest prema peticiji građana navedene Mjesne zajednice, koji ne biraju sredstva, a koriste čak i medijski prostor za afirmisanje stigmatizacije i diskriminacije mentalno oboljelih osoba.**

Napominjemo da se ovakvim djelovanjem krši osnovno ljudsko pravo – pravo na liječenje, te da se diskriminiraju građani po osnovu bolesti, a napad na legalnu i legitimnu zdravstvenu službu, čiji je osnivač Kanton Sarajevo može imati i krivično-pravne posljedice.

Izmještanje Programa opijatske supstitucione terapije sa lokaliteta Crni Vrh, u nadležnosti je Ministarstva zdravstva KS i Skupštine KS, čijom odlukom je objekt i dodijeljen, a ne u nadležnosti Zavoda.

Kako smo to već naveli, smatramo da bi bilo korisno otvoriti više ambulanti na području Kantona Sarajevo, u već postojećim objektima Domova zdravlja i omogućiti kvalitetan tretman ovisnicima koji, kao **građani ovog grada i osigurana lica Zavoda zdravstvenog osiguranja KS, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu kao i svi drugi građani, koji to pravo ostvaruju bez problema.**

Na kraju, pozivamo Vas i sve ministre u Vladi Kantona Sarajevo kao i sve zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, a posebno uvaženu zastupnicu gospođu Bibiju Kerla, da obidu objekat na Crnom Vrhu i sami donesu nepristrasne stavove o tome da li ovaj terapijski program treba „izmjestiti“ ili podržati.

Zaposlenici i menadžment Zavoda će poštovati svaku odluku koju donesu institucije nadležne za rješavanje navedenog problema.

Direktor

eće Zavoda

Prilog: Izjašnjenje na dopis zastupnice Bibije Kerle UO Zavoda

JU Zavod za bolesti ovisnosti
Kantona Sarajevo

Broj protokola: 0201- 586/18
Sarajevo, 11. 05. 2018.

n/r direktorice Doc.dr sci med.Nermana Mehić Basara

Predmet: Izjašnjenje na dopis zastupnice Bibije Kerle

Poštovana direktorice,

U vezi Vašeg dopisa kojeg ste nam dostavili dana 26.04.2018.godine, vezano za zastupničku inicijativu zastupnice Bibije Kerle, Upravni odbor je detaljno razmotrio dopis imenovane te dajemo slijedeće izjašnjenje:

Dosadašnja istraživanja ukazuju na nedvosmisleni stigmatizaciju duševnih smetnji, kao i na činjenicu da različit broj socio-kulturnih zajednica ima predrasude i negativne stavove prema osobama sa problemima iz spektra mentalnog zdravlja. Kako u razvijenim tako i u nerazvijenim zemljama stigmatizovane osobe se osjećaju zarobljenim između osjećanja stida i neodobravanja društva, na način kojim se značajno utiče na kvalitet njihovog života i smanjuje šansa za oporavak.

Ključni aspekt stigmatizacije jeste doživljavanje osobe koja pati od psihičkih problema opasnom, čime se evidentira strah i izbjegava kontakt snjom.

Stigmatizacija ima negativne posljedice na sastav zdravstvene zaštite i dovodi do kasnog prepoznavanja, dijagnostifikovanja bolesti, shodno tome slabijeg terapijskog učinka i povećanja stresa koji još više narušava zdravlje pojedinca.

Psihička bolest je bolest kao i svaka druga bolest, a svima nam je potrebno da se osjećamo društveno prihvaćeno i korisno.

Mišljenja smo da postojeći punkt u objektu na Crnom Vrh, zbog velike dnevne frekventnosti pacijenata treba rasteretiti a nikako premjestiti.

Zbog dobrobiti rada i razvoja Zavoda kao i zaštite prava pacijenata sa duševnim smetnjama, u potpunosti dajemo podršku direktorici u daljnjem djelovanju i borbi za opstanak postojećeg punkta te dobivanja novih punktova na području Sarajeva.

S poštovanjem,

Predsjednik Upravnog odbora
Aja Jularić
pravnik